

ẢNH HƯỞNG CỦA ĐỘ MỞ THƯƠNG MẠI ĐẾN NGHÈO ĐA CHIỀU: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP CÁC TỈNH CỦA VIỆT NAM

Impact of trade openness on multidimensional poverty:
evidence from Vietnamese provinces

CHU THỊ MAI PHƯƠNG
HÀN THANH MAI

*N*ghiên cứu này phân tích tác động của độ mở thương mại đến nghèo đa chiều tại 63 tỉnh, thành Việt Nam trong giai đoạn 2016 - 2023, đồng thời xem xét vai trò điều tiết của chất lượng thể chế địa phương. Sử dụng dữ liệu bảng từ Tổng cục Thống kê, Tổng cục Hải quan và chỉ số PAPI, nghiên cứu áp dụng phương pháp hồi quy dữ liệu bảng với các kỹ thuật kinh tế lượng tiên tiến để xử lý nội sinh, đứt gãy cấu trúc dữ liệu, đảm bảo tính vững của kết quả nghiên cứu. Kết quả cho thấy: (i) độ mở thương mại có tác động tiêu cực có ý nghĩa đến nghèo đa chiều; (ii) chất lượng thể chế đóng vai trò điều tiết tích cực, làm tăng hiệu quả giảm nghèo; (iii) tác động của độ mở thương mại đến giảm nghèo là mạnh hơn ở tỉnh ven biển so với nội địa và cũng mạnh hơn ở tỉnh có mức độ phát triển kinh tế kém so với tỉnh có mức độ phát triển kinh tế cao. Nghiên cứu đóng góp bằng chứng thực nghiệm về mối quan hệ giữa độ mở thương mại và nghèo đa chiều ở cấp tỉnh Việt Nam với dữ liệu mới nhất, đồng thời khẳng định tầm quan trọng của cải cách thể chế song hành với mở cửa thương mại để tối đa hóa lợi ích giảm nghèo bền vững.

Từ khóa: độ mở thương mại, nghèo đa chiều, chất lượng thể chế, PAPI, tỉnh thành, Việt Nam.

*T*his study analyzes the impact of trade openness on multidimensional poverty across 63 provinces in Vietnam during the period 2016–2023, while examining the moderating role of local institutional quality. Using panel data from the General Statistics Office, General Department of Customs, and PAPI index, the study applies panel data regression methods with advanced econometric techniques to address endogeneity and structural breaks, ensuring the robustness of the research findings. The results show that: (i) trade openness has a significant negative impact on multidimensional poverty; (ii) institutional quality plays a positive moderating role, enhancing poverty reduction effectiveness; (iii) the impact of trade openness on poverty reduction is stronger in coastal provinces compared to inland provinces and stronger in less economically developed provinces compared to more developed ones. The study contributes empirical evidence on the relationship between trade openness and multidimensional poverty at the provincial level in Vietnam with the latest data, while confirming the importance of institutional reform in parallel with trade liberalization to maximize sustainable poverty reduction benefits.

Keywords: trade openness, multidimensional poverty, institutional quality, PAPI, provincial level, Vietnam.

Chu Thị Mai Phương, TS., Trường đại học Ngoại thương; Hàn Thanh Mai, ThS., Công ty cổ phần Mỹ thuật và Truyền thông (ADCBook).